

Sylabus modułu kształcenia na studiach wyższych

Nazwa Wydziału	Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Bliskiego i Dalekiego Wschodu
Nazwa modułu kształcenia	Transformacje polityczne na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej
Język kształcenia	Język polski
Cele kształcenia	Student/ka posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na wielowymiarowe i porównawcze spojrzenie na problematykę transformacji systemów politycznych na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej – ze szczególnym uwzględnieniem roli czynników wpływających na przekształcenia polityczno-ustrojowe w państwach arabskich, co jest przydatne w późniejszej pracy zawodowej (naukowej, dziennikarskiej, dyplomatycznej, biznesowej, kulturalnej)
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p>Ek1: Student/ka ma wiedzę o zmieniających się relacjach zachodzących między strukturami i instytucjami politycznymi oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym, uzyskaną dzięki analizie transformacji politycznych na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej (MENA)</p> <p>Ek2: Student/ka ma uporządkowaną wiedzę o powiązaniach nauk i dyscyplin umożliwiających studia nad transformacjami politycznymi w regionie MENA</p> <p>Ek3: Student/ka posiada umiejętność rozpoznania i wykorzystania wiedzy teoretycznej do samodzielnej i krytycznej analizy przemian politycznych w krajach MENA</p> <p>Ek4: Student/ka posiada umiejętność rozumienia, analizowania i interpretowania konkretnych zjawisk i procesów politycznych (w perspektywie porównawczej) właściwych dla państw Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej (przed Arabską Wiosną z 2011 roku i po)</p> <p>Ek5: Student/ka umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych, uwzględniając aspekty ekonomiczne i polityczne Bliskiego Wschodu i jego relacji z Zachodem, co jest przydatne w późniejszej pracy zawodowej</p>
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	Praca zaliczeniowa Egzamin ustny lub kolokwium Aktywny udział w dyskusji prowadzonej na zajęciach

Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Rok studiów	Dowolny
Semestr	Letni
Forma studiów	Stacjonarne
Imię i nazwisko koordynatora modułu i/lub osoby/osób prowadzących moduł	Michał Lipa
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	
Sposób realizacji	Konwersatorium
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	30
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	3
Bilans punktów ECTS	Udział w zajęciach: 30 godz. Praca własna: przygotowanie pracy zaliczeniowej: 30 godz. Przygotowanie do zajęć w ramach pracy własnej z podręcznikiem – na podstawie publikacji naukowych przedstawionych w obowiązkowej i uzupełniającej literaturze: 30 godz. Razem: 90 godz. (3 ECTS).
Stosowane metody dydaktyczne	Metody podające: MP1 Wyjaśnienie, MP2 Wykład informacyjny MP3 Film Metody problemowe, metody aktywizujące: MPA1 Dyskusja, MPA2 Wykład konwersatoryjny MPA3 Przygotowanie i omówienie zadanej pracy własnej
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma	Student/ka jest zobowiązany/a do systematycznego uczęszczania na zajęcia. Dopuszczalne są trzy nieobecności w semestrze. W trakcie zajęć student/ka zdobywa wiedzę niezbędną do przygotowania pracy zaliczeniowej (analizy

i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	wybranego zagadnienia, bezpośrednio związanego z przedmiotem). Po pozytywnej weryfikacji obecności i pracy zaliczeniowej, student/ka otrzymuje możliwość przystąpienia do ustnego egzaminu końcowego lub kolokwium.
Treści modułu kształcenia (z podziałem na formy realizacji zajęć)	<p>Moduł kształcenia obejmuje zagadnienia związane z problematyką transformacji systemów politycznych w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej – ze szczególnym uwzględnieniem roli czynników wpływających na przemiany polityczno-ustrojowe. Procesy przemian politycznych w państwach arabskich będą analizowane w dwóch aspektach – przejścia od „starego” do „nowego” autorytaryzmu, jak również demokracji arabskich reżimów politycznych (szczególnie po Arabskiej Wiosnie). Po teoretycznym omówieniu problematyki autorytaryzmu i demokracji przedstawione zostaną zarówno geneza państw arabskich, jak i typy reżimów politycznych, jakie ukształtowały się w świecie arabskim w drugiej połowie XX wieku. Scharakteryzowane zostaną także uwarunkowania przemian politycznych w państwach arabskich (społeczno-demograficzne, gospodarcze, międzynarodowe i kulturowe). Pozwoli to na przeanalizowanie różnych trajektorii transformacji arabskich systemów politycznych – zarówno pomiędzy różnymi rodzajami reżimów autorytarnych, jak i w aspekcie demokracji i jej ograniczeń. Ograniczenia te mają zarówno strukturalny, jak i kulturowy charakter, co oznacza, iż szczególna uwaga zostanie zwrócona na takie kwestie, jak: rzeczywisty status konstytucji w państwach arabskich; status i rola islamu w życiu publicznym; rola instytucji i mechanizmów nieformalnych; status ugrupowań opozycyjnych i partii rządzących; rodzaj przywództwa i kwestie związane z legitymizacją władzy; czynniki demograficzne i ekonomiczne jako bariery lub szanse dla demokracji; funkcje armii i służb bezpieczeństwa wewnętrznego w arabskich reżimach politycznych; kwestie związane z rozwojem ruchów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Pozwoli to studentom na przygotowania analiz dotyczących poszczególnych państw Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Podstawowa:</p> <p><i>Democratization and Authoritarianism in the Arab World</i>, L. Diamond, M.F. Plattner (red.), Baltimore 2015.</p> <p>King S.J., <i>The New Authoritarianism in the Middle East and North Africa</i>, Bloomington 2009.</p>

Political and Constitutional Transitions in North Africa: Actors and Factor, F. Biagi, J.O. Frosini (red.), London – New York 2014.

Sadiki L., *Rethinking Arab Democratization. Elections without Democracy*, New York 2009.

Zdanowski J., *Państwo na muzułmańskim Bliskim Wschodzie. Procesy genezy i czynniki trwania*, Kraków 2015.

Uzupełniająca:

Brownlee J., T. Masoud, A. Reynolds, *The Arab Spring: Pathways of Repression and Reform*, Oxford 2015.

Esposito J.L., Voll J., Sonn T., *Islam and Democracy after the Arab Spring*, New York 2015.

Fyderek Ł., *Pretorianie i technokraci w reżimie politycznym Syrii*, Kraków 2011.

Hamid S., *Temptations of Power: Islamists and Illiberal Democracy in a New Middle East*, Oxford 2015.

Lynch M., *The Arab Uprisings Explained: New Contentious Politics in the Middle East*, New York 2014.

Owen R., *The Rise and Fall of Arab Presidents for Life*, Cambridge 2014.

Revolution, Revolt and Reform in North Africa: The Arab Spring and Beyond, R.R., Laremont (red.), London – New York 2013.

Zdanowski J., *Bliski Wschód 2011: bunt czy rewolucja?*, Kraków 2011.